

27171

Seda KÂYA ÖSEN
DEVA Partisi İzmir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplanmasını saygılarımla arz ederim.

Seda KAYA ÖSEN
İzmir Milletvekili

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT), Anayasa'nın 133. maddesiyle tanımlanan kamu hizmeti yayıncısıdır. Bu yönüyle TRT, yalnızca bir medya kuruluşu değil, kamu kaynaklarıyla finanse edilen, toplumun tüm kesimlerine eşit mesafede durması gereken anayasal bir kurumdur. Tarafsızlık, çoğulculuk, halk yararına yayıncılık ve ifade özgürlüğüne saygı, TRT'nin taşıması gereken temel ilkeler arasındadır. Ancak, 2 Nisan 2025 tarihinde bazı siyasi partiler ve sivil toplum çevreleri tarafından yapılan tüketim boykot çağrısına sosyal medya üzerinden destek veren oyuncuların TRT bünyesindeki projelerden çıkarılması, bu ilkelerin ihlal edildiği yönünde ciddi endişelere neden olmuştur.

İlk olarak TRT 1'de yayınlanan "Teşkilat" dizisinin başrol oyuncusu Aybuke Pusat, boykot paylaşımı gerekçesiyle dizinin kadrosundan çıkarılmış; sonrasında, Pusat'a destek mesajı paylaşan diğer sanatçılar da benzer biçimde projelerden uzaklaştırılmıştır. Bu isimler arasında Furkan Andıç, Boran Kuzum, Başak Gümölcünelioğlu gibi oyuncular ile senarist Ali Aydın yer almaktadır. Ayrıca, TRT'nin dijital platformu Tabii'de yayınlanan bazı projeler tamamen yayından kaldırılmıştır.

TRT Genel Müdürü Zahid Sobacı, kamuoyuna yaptığı açıklamada bu sanatçıların "ekonomiyi hedef alan siyasi kampanyalara alet olduğunu" savunmuştur. Sobacı'nın bu söylemi; sanatçıların yalnızca siyasi otoriteyle uyumlu görüş beyan etmeleri halinde kamusal projelerde yer alabileceği algısını güçlendirmiş; ifade özgürlüğü, çalışma hakkı ve sanatsal çoğulculuk gibi temel demokratik kazanımlar açısından endişe verici bir tablo doğurmuştur. TRT'nin kamu kaynaklarıyla fonlandığı, tüm vatandaşlardan alınan vergilerle yayın yaptığı göz önüne alındığında, kurumun bir siyasi çizgiyle hareket ediyor izlenimi vermesi; kamusal tarafsızlık ve kamu yönetiminde eşitlik ilkelerine de açıkça aykırıdır. Sanatın özgür olmadığı yerde toplumun nefes alması, ifade edenin korunmadığı bir alanda çoğulculuğun gelişmesi mümkün değildir. TRT gibi anayasal sorumluluğa sahip bir kurumun, siyasi tercihlerin etkisiyle sanatçıları ayarıştıran ve cezalandıran bir yapıya dönüşmesi, kamu yararı ilkesini ciddi biçimde zedelemektedir.

Bu bağlamda;

1. TRT'den çıkarıldığı kamuoyuna yansıyan oyuncular ve yaratıcı ekip üyeleri hakkında alınan kararlarla hangi kamu yararı amaçlanmıştır? Kararlar hangi somut gerekçelere dayanmaktadır? Bu gerekçeler yazılı olarak kişilere bildirilmiş midir?
2. TRT, sanatçıların sosyal medya üzerinden yaptığı ifade özgürlüğü kapsamındaki beyanları nedeniyle işten çıkarılmalarını içeren hangi kurum içi yönetmelik, yönerge veya kararnameye dayanmıştır? Şayet böyle bir düzenleme varsa kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
3. TRT'nin kamu kaynaklarıyla finanse edilen bir yayıncı olarak, yalnızca belli bir siyasal görüşe yakın kişileri projelerinde tercih ettiği iddiaları hakkında bir inceleme başlatılmış mıdır?
4. Taraf TRT'nin kamusal tarafsızlık ve çoğulculuk ilkesini gözetmemesi, sanatçıların sosyal medya paylaşımları nedeniyle işsiz kalmasına neden olması, kamu görev ve yetkisinin kötüye kullanılması olarak değerlendirilmekte midir?
5. TRT'de çalışan tüm sanatçılara, siyasi içerikli paylaşım yapmamaları yönünde açık ya da örtülü bir uyarı yapılmakta mıdır? Böyle bir uygulama varsa, Anayasa'nın 25., 26. ve 27. maddeleri çerçevesinde hukuki meşruiyeti nedir?
6. TRT projelerinden çıkarılan sanatçıların yerine atanan isimlerin hangi kriterlerle belirlendiği ve bu süreçte liyakat, sanatçılık niteliği gibi kıstasların ne ölçüde dikkate alındığı kamuoyuna açıklanacak mıdır?